

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

حمید بهشتی
۱۳ جولای ۲۰۱۵

گزارش وارونه تیزاب پاشی

گزارش می باید برای اطلاع رسانی صورت گیرد، اگر که گزارشگر وظیفه خود را آگاهی رساندن به مخاطبان بدانند. اگر گزارشگر مخاطبان خود را دارای عقل و تشخیص بداند می باید در گزارشاتی که برای آگاهی آنها تهیه می کند اطلاعات خود را از آنچه در باره اش گزارش می کند به آگاهی آنها برساند.

مسلم است که در گزارش و نسبت به آنچه به وقوع پیوسته است ارزیابی و برداشت احساسی نیز در گزارشگر ایجاد گشته و می تواند قصد کند آن را نیر به خوانندگان و شنونگان خویش منتقل نماید. اما در صورتی که مخاطبان خویش را دارای خرد و تشخیص بدانند، در این صورت می باید در گزارش، آنچه اطلاعات در باره ماوقع بوده است را از آنچه ارزیابی و نظر شخصی خود گزارشگر است، جدا سازد. ابتداء اطلاعاتی را که به دست آورده به خواننده خویش عرضه نماید، آنگاه در بخش دیگری ارزیابی و قضاوت خویش را مطرح سازد. این روالی است که گزارشگری و ژورنالیسم حرفه ای اساس این کار می داند. (۱)

حال ببینیم گزارش تیزاب پاشی که به احمد شاه مسعود و گلبدین حکمتیار توسط آقای عبدالله امینی از کابل در ۵ جولای ۲۰۱۵ نسبت داده شده است چگونه گزارشی است: «جنایت تیزاب پاشی مسعود - گلبدین تکرار می شود» در تیزر این گزارش به صراحت و قاطعانه روند تیزاب پاشی به احمد شاه مسعود و گلبدین حکمتیار نسبت داده شده است، چنان که گوئی این کار را عاملان آن از این دو شخصیت آموخته یا از آنها تقلید کرده اند.

سپس در بیش از نیمه اول گزارش، ابداع و رواج تیزاب پاشی در افغانستان را به دهه هفتاد و احمد شاه مسعود و گلبدین حکمتیار نسبت می دهد و این دو را به عامل جنایات اخوانی (که اخوان الشیاطین را به جای اخوان المسلمین به کار برده) معرفی می نماید که به گفته نویسنده چند بار در آن زمان در پوهنتون انجام داده اند و آنها را به بی وجدان، خائن و وطن فروش توصیف می نماید.

اما تا اینجا هنوز خواننده نمی داند تیزاب پاشی اخیر کجا و در چه تاریخی صورت گرفته و عاملان و قربانیان آن چه کسانی بوده اند. آنگاه در نیمه دوم گزارش از موتورسوارانی سخن به میان می آید که «به شتاب به روی سه دختر مکتب تیزاب پاشیده و به سرعت فرار» کرده اند. در اینجا هنوز قید نشده است که این تیزاب پاشی در چه تاریخی اتفاق افتاده است. یا مرور گزارش در جملات آغازین نام «هرات» نیز به نظر می رسد.

بدین ترتیب گزارشگر ابتداء نظر خود و ارزیابی خویش را مطرح ساخته و تحویل خوانندگان داده است، آنگاه در یک جمله کوتاه، با اعلان ناشناس بودن عاملان تیزاب پاشی آن را به احمد شاه مسعود و گلبدین حکمتیار نسبت داده است. گویا تمامی گزارش فقط بدین خاطر تهیه شده است که شایعه تیزاب پاشی توسط احمد شاه مسعود را تکرار نماید.

نتیجه گیری و پرسش از نویسنده:

برای اینجانب که موضوع تیزاب پاشی را بسیار مهم تلقی می‌کنم این پرسش مطرح است که :

- ۱- چرا برخی نویسندگان و گزارشگران به جای این که ما خوانندگان خود را دارای تشخیص و خرد نسبی دانسته و اجازه دهند که ما با اطلاعاتی که در اختیارمان می‌گذارند، خودمان به قضاوت در باره امور بپردازیم؟
- ۲- نسبت دادن تیزاب پاشی به احمد شاه مسعود از کجا آغاز گشت و این شایعه به چه قصدی صورت می‌گیرد؟ اینجانب با اطلاعاتی که در اینترنت یافتیم نتوانستم به اصل ماجرا پی برده و برایم روشن نشد که چرا عده ای اصرار دارند احمد شاه مسعود را خائن، جنایتکار، بی وجدان و میهن فروش جلوه گر سازند که البته دوستان اران وی در مقابل آن مطالب دیگری مطرح ساخته اند.
- ۳- اما در باره گلبدین حکمتیار: اگر ایشان که هنوز در قید حیات است، بخواهد می‌تواند خودش موضوع را روشن سازد.

(۱) نوشتن اخبار و گزارشات، اساس کار روزنامه نگاریست و می‌باید بدون ارزیابی صورت گیرد. (ویکیپدیا)

https://de.wikipedia.org/wiki/Journalistische_Darstellungsform

۱۲ جولای ۲۰۱۵